

26.2.2018

Julkinen - Public

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@lvm.fi
virastouudistus@lvm.fi

LVM/891/03/2017

Hallituksen esitysluonnos liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee Liikenne- ja viestintäviraston perustamista, Liikennevirastosta annetun lain muuttamista sekä eräitä niihin liittyviä lakeja. Posti Oy (jäljempänä Posti) lausuu asiasta seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, Viestintävirasto sekä Liikenneviraston tietyt toiminnot yhdistettäisiin uudeksi virastoksi, Liikenne- ja viestintävirastoksi. Viraston tehtävin kuuluisivat viestintän osalta nykyisen Viestintäviraston tehtävät. Uusi virasto aloittaisi toimintansa 1.1.2019.

Ehdotuksen tavoitteena on uudistaa viranomaistoimintaa niin, että se paremmin vastaisi asiakastarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin. Samalla tavoitellaan mm. synergiaetuja ja hallinnon tuottavuuden parantamista sekä resurssien monipuolisempaa ja tehokkaampaa käyttöä. Myös asiakaspalvelun odotetaan parantuvan digitaalisten palvelujen tarjontaa lisäämällä. Virastojen tieto-omaisuuden hallinnan yhdistäminen loisi ehdotuksen mukaan paremmat edellytykset älyliikenteen kehittymiselle ja muille innovaatioille. Myös digitalisaatio edellyttää viranomaistoiminnalta ja viranomaisten viestinnältä joustavampia ja nopeampia toimintamalleja.

Posti kannattaa edellä mainittuja tavoitteita viranomaistoimintojen tehostamisesta ja asiakaslähtöisyyden kehittämisestä. Hallinnon rakenteiden ja sääntelykehityksen kehittäminen muun muassa siiloja purkamalla ja sääntelyä keventämällä on yritysten ja kansalaisten kannalta hyvä lähtökohta. Uudistuksen tulisi johtaa myös viranomaistoiminnan entistä parempaan ennakoitavuuteen. Virastojen yhdistämisellä on mahdollista saada aikaan tavoiteltuja myönteisiä vaikutuksia.

Posti korostaa samalla, että liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan virastojen valvonta- ja sääntelytyö on yritysten kannalta erittäin merkityksellistä. Viranomaispäätöksillä ja niiden sisältämällä tulkinnolla vaikutetaan suuresti yksittäisten yritysten ja kokonaismarkkinoiden toimintaedellytyksiin. Virastouudistuksessa on sen vuoksi asetettava erittäin suuri painoarvo sille, että virastojen palvelutaso ja henkilöstön osaaminen turvataan sekä muutoksen aikana että sen jälkeen kaikkien erityisalojen, myös postitoiminnan osalta. Postitoiminnan valvonnan ja sääntelyn laadukkuuden säilyttäminen ei Postin mielestä kuitenkaan edellytä virastolle lisäresursseja.

26.2.2018

Julkinen - Public

Posti pitää välttämättömänä, että virastouudistuksella tavoitellaan myös säästöjä ja taloudellista tehokkuutta. Postin odotusarvo uudistukselle on, että se johtaa toiminnan tehostukseen ja kustannusten alenemiseen myös toimialan yritysten kannalta. Virastouudistuksella aikaansaatuja säästöjä tulisi koitua myös valvottavien toimialojen hyödyksi.

Lausunnolla olevassa, erittäin mittavassa lainmuutoskokonaisuudessa ehdotetaan muutettavaksi myös liikenteen palveluista annettua lakia, joka on osittain juuri tullut voimaan ja pääosin tulee voimaan vasta 1.7.2018. Tähän lakiin ehdotetaan lisättäväksi täysin uutta sääntelyä II A osaan, joka koskisi liikenteen ohjaus- ja hallintapalveluja. Tiedonhallintaa koskevassa 2 luvussa säädettäisiin viranomaiselle uusia tiedonsaantioikeuksia. Velvollisuus tietojen antamiseen ulottuisi viranomaistahojen lisäksi myös yksityisiin toimijoihin. Tiedonsaantioikeus kohdistuisi lähtökohtaisesti liikenteen tilannekuvan muodostamiseksi välttämättömiin tietoihin sekä liikenteen turvallisuuteen ja sujuvuuteen liittyviin tietoihin, joita säädösluonnoksessa esitetään esimerkinomaisena listauksena.

Tämän uuden sääntelyn yksityiskohtaiset perustelut ovat hyvin yleisluontoiset eikä säännösehdoitusten ulottuvuutta ja erilaisia soveltamistilanteita avata tarkemmin. Kaikkiin 2 luvun säännösehdoituksiin ei ole yksityiskohtaisia perusteluja kirjoitettu ollenkaan. Kun tietojen luovuttamisvelvollisuus ehdotettujen säännösten mukaan ilmeisesti ulottuisi myös yksityisten toimijoiden liikesalaisuuksiin, olisi lakiluonnoksesta käytävä huomattavasti tarkemmin selville muun muassa se, mitä toimijoita ja mitä tietoja luovutusvelvollisuus koskee, mihin tietoja saadaan käyttää taikka luovuttaa edelleen. Laajoista tietojenanto-velvollisuuksista saattaa aiheutua yrityksille kustannuksia, joiden korvaamisesta tulisi myös säätää, erityisesti kun liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelujen tarjoajalle ilmeisesti annettaisiin oikeus jalostaa saamiaan tietoja ja luovuttaa niitä edelleen maksua vastaan. Myös yksityisillä toimijoilla tulisi olla 2 luvun 5 §:n mukainen oikeus kieltää tietojensa edelleenluovuttaminen samoin kuin viranomaisilla.

Postilain ehdotettuihin muutoksiin Postilla ei ole huomauttamista.

Posti pitää tarkoituksenmukaisena virastouudistuksen voimaantulon siirtämistä alkuperäisestä vuodelta eteenpäin, vuoden 2019 alkuun.

Kunnioitavasti,

Posti Oy
Lakiasiat

Päivi Rokkanen
Lakimies